

УДК 657.42: 336.02

Панченко О. М.¹

Гура І.²

¹канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

²студ. гр. ФЕУЗ-622М ЗНТУ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ

Належна організація обліку розрахунків за соціальним страхуванням є однією з найважливіших ділянок облікової роботи кожного підприємства. Працівники кожного підприємства повинні бути впевнені у соціальному захисті як з боку підприємства, так і з боку держави. Соціальне страхування, є методом організації соціального забезпечення працівників підприємства на страхових засадах і базується на використанні спеціальних фондів сформованих за рахунок страхових внесків.

Порядок справляння та використання внесків на соціальне страхування, ЄСВ, пільгові пенсії, додаткові пенсії, передбачені колективним договором підприємства, регулюється чинним законодавством. Законодавчою основою організації ведення обліку і звітності розрахунків за соціальним страхуванням в Україні є: Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [1]; Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [2]; Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [3]; ПСБО 26 «Виплати працівникам» [4].

Організацію обліку розрахунків за соціальним страхуванням можна визначити як сукупність цілеспрямованих процесів або дій, що забезпечують оптимальний вибір, функціонування, упорядкування та постійне удосконалення методів і способів збирання, обробки, зберігання та передавання облікової інформації, необхідної для здійснення обліку та подання звітності за розрахунками за соціальним страхуванням за кожний звітний період.

Рациональна організація бухгалтерського обліку розрахунків за соціальним страхуванням передбачає таку його будову, при якій має забезпечити своєчасне виконання завдань планування, контролю, управління та надання повної правової й неупередженої інформації при мінімальних затратах засобів і праці. Бухгалтерський облік розрахунків за соціальним страхуванням на підприємствах, в установах та організаціях ведеться безперервно з моменту реєстрації підприємства, установи, організації до моменту ліквідації.

Організація обліку розрахунків за соціальним страхуванням передбачає організацію облікового процесу та роботи апарату бухгалтерії за принципом системності. Основною умовою раціональності обліку загалом є їх гармонізація та взаємозв'язок.

Організація облікового процесу розрахунків за соціальним страхуванням є системною послідовністю логічно взаємопов'язаних між собою технологічних етапів облікових робіт, що містять документування праці (відпрацьованого робочого часу та виробітку), ведення аналітичного і синтетичного обліку заробітної плати та розрахунків з соціального страхування працівниками, а також складання і подання звітності.

На кожному технологічному етапі організації облікового процесу щодо розрахунків за соціальним страхуванням необхідно: сформувати перелік показників; вибрати носії облікової інформації; організувати їх рух та технологію обліку.

Про нараховані суми до фондів соціального страхування та при їх витрачання підприємство повідомляє органи соціального страхування звітами, довідками, розрахунковими відомостями встановленої форми та у строки, передбачені законодавством. Перерахунок коштів з поточного рахунку на рахунки органів соціального страхування здійснюється по платіжному дорученню.

Аналітичний облік ведеться за кожним видом розрахунків, по страхувальниках та згідно з окремими договорами страхування. Синтетичний облік розрахунків за всіма видами соціального страхування ведеться на балансовому, пасивному рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням». По кредиту рахунку відображають нараховані зобов'язання за страхуванням, а також одержані від органів страхування кошти, по дебету – погашення заборгованості та витрачання коштів страхування на підприємстві.

Таким чином, організація обліку розрахунків за соціальним страхуванням є складною, багаторівневою системою. Для забезпечення раціональної та оптимальної організації обліку розрахунків за соціальним страхуванням необхідно вживати заходи з удосконалення не лише окремих елементів, операцій або облікових процедур, а всього облікового процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 –XIV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058 –IV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464 –П. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.